

VANSKELIGHETSGRAD

Prosjektet stiller krav til nøyaktige utmålinger og vinkelskjæringer.

LETT

VANSKELIG

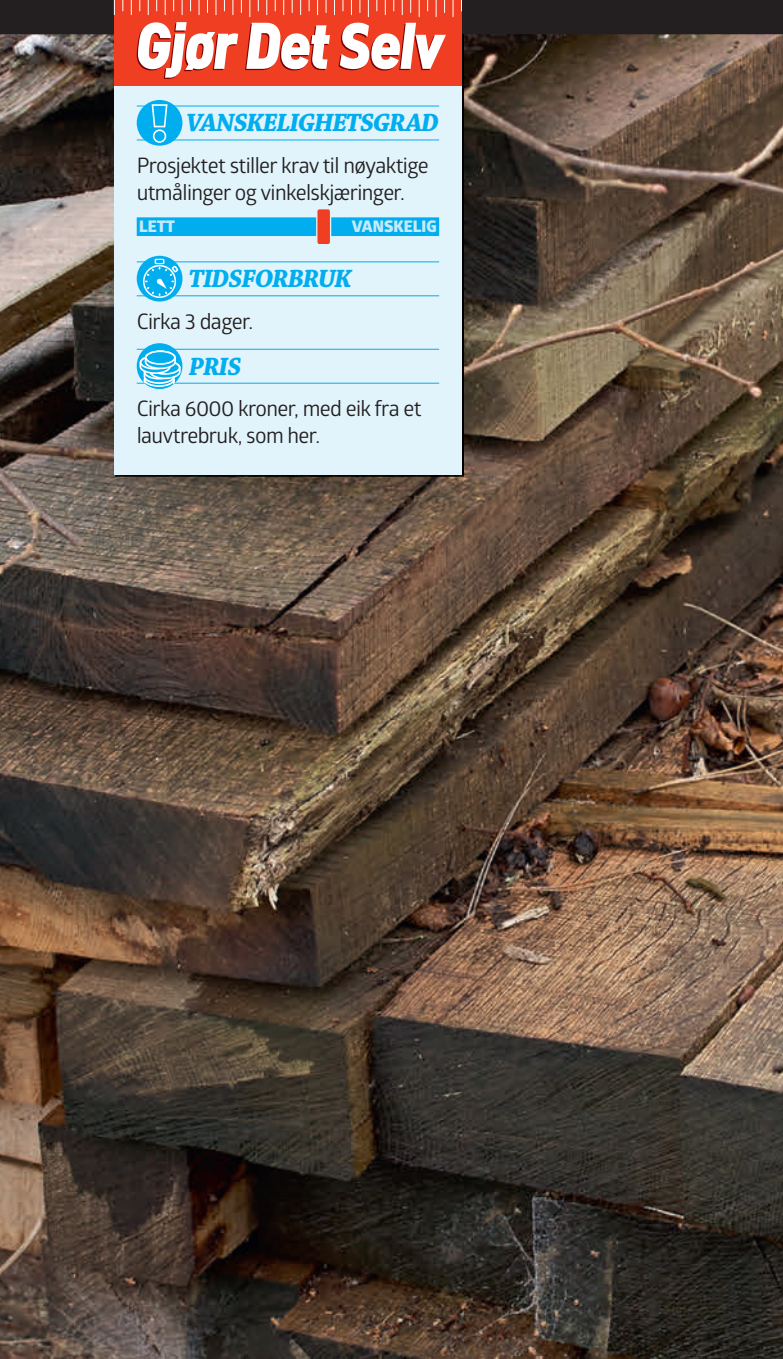
TIDSFORBRUK

Cirka 3 dager.

PRIS

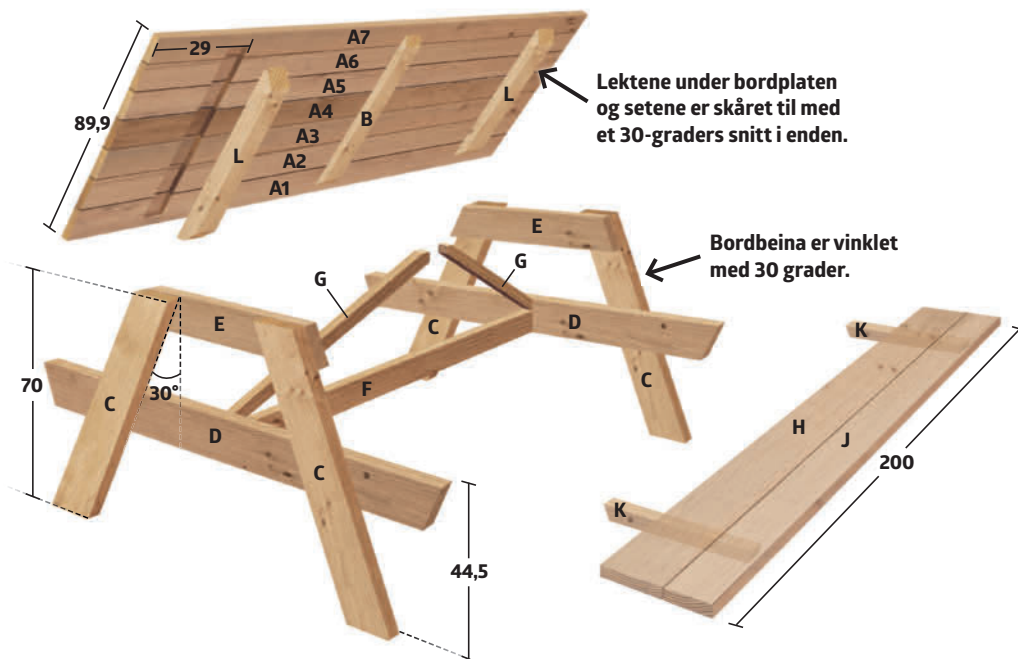
Cirka 6000 kroner, med eik fra et lauvtrebruk, som her.

FRA GROVE MATERIALER TIL

Elegant klassiker

Den står på utallige rasteplasser, der vær og vind ofte har satt sine tydelige spor. Setet svikter kanskje når du setter deg, og sammenføyningene er blitt løse, så du nesten sitter og vagler. Men her lager vi en **luksusversjon av møbelklassikeren til utebruk** – den er solid, med materialer og sammenføyninger som holder.

MATERIALER

35 mm planker av eik (spesialskåret på lauvtrebruket):

- 7 til bordplate (A) à 12,5 x 205 cm
- 1 lekt (B), 6 x 90 cm
- 4 bordbein (C) à 12,5 x 100 cm
- 2 tverrvanger (D) à 12,5 x 190 cm
- 2 toppvanger (E) à 12,5 x 70 cm
- 1 sarg (F), 8 x 160 cm
- 2 diagonalstivere (G) à 4 x 90 cm
- 2 seter (H) à 20 x 205 cm
- 2 seter (J) à 12,5 x 205 cm
- 4 leker til seter (K) à 6 x 45 cm

Dessuten:

- 2 leker (L) à 65 x 65 mm bjelke, 90 cm
- Franske treskruer 6 x 50 og 6 x 80 mm
- Bolter 10 x 60 og 10 x 90 mm
- Muttere og skiver, rustfrie 10 mm

SPELALVERKTØY

- Søylebormaskin/borstativ
- Sag med føringsskinne

Bordplaten

Bordplaten består av sju planker, som holdes sammen på undersiden av tre leker. Lektene felles inn i undersiden på bordplaten.

Mens det rent estetisk er en lekker detalj, er det også med på å sikre en plan bordplate. Hvis bordene ikke har nøyaktig samme tykkelse, vil en lekt som er senket noen mm ned i undersiden – målt fra den høvlede oversiden – nemlig utjevne eventuelle forskjeller. Alle skjeve vinkler er på 30 grader.

Plankene (A) til bordplaten strekes opp med en vinkelrett strek i den ene enden. Plankene kappes deretter langs streken for å sikre en rett kant.

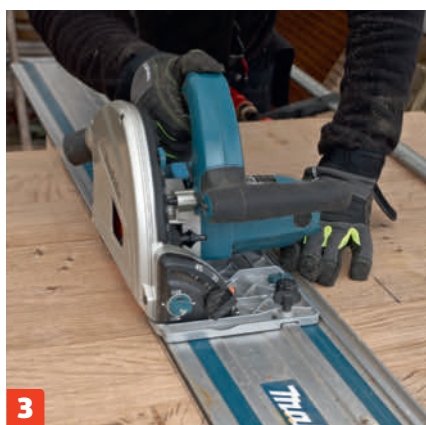

Plankene legges deretter helt tett, med den tilskårede enden mot et fast anlegg, og spennes sammen. Nummerer plankene med en blyant. Det er viktig at de senere blir plassert i den samme rekkefølgen.

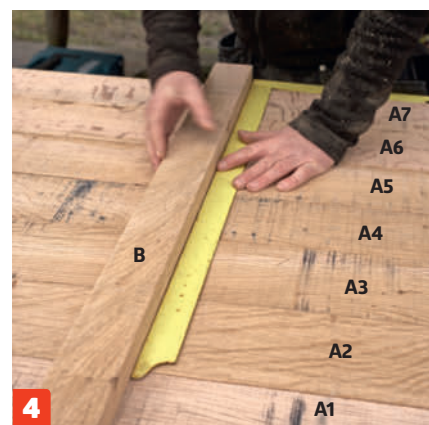
SKJØTER UTEN RUST

Vi bruker skruer, bolter, muttere og skiver i rustfritt stål (A2).

Eiketre inneholder garvesyre, som blandet med regnvann er en hard cocktail. For eksempel vil galvaniserte materialer med tiden bli tæret, og danne svarte rennestriper fra skruhodene. Rustfrie skruer holder seg pene og "gror" dessuten ikke fast i treverket.

Kapp bordplaten i ønsket lengde (her 200 cm). Bruk gjerne en sirkelsag med føringsskinne. Snu deretter bordplaten rundt.

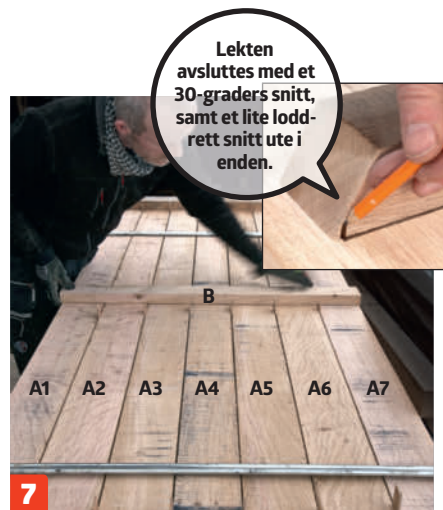
Undersiden merkes opp til den midterste Lekten (B). Den sentreres og rettes inn etter en tømrvinkel.

5 Ta fra hverandre plankene og sag spor til lekten i de fem midterste plankene (A2-A6) med en kappsag. Juster dybden til 5 mm, og sag en rekke spor. Skjær sporet rent med et stemjern til slutt.

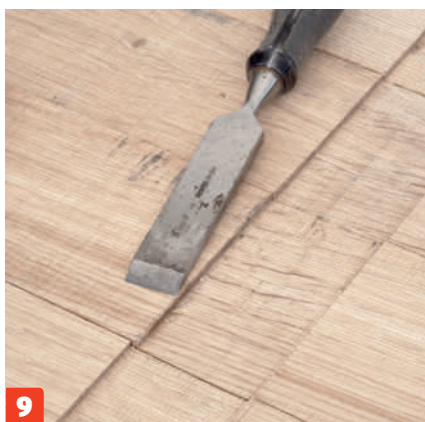
6 På de ytterste plankene (A1 og A7) går ikke sporet til kanten. Sag derfor forsiktig med kappsagen til 2 cm fra kanten. Sporet stemmes rent med en loddrett bakkant.

7 Bordplaten legges opp med avstandsklosser (her 4 mm) og plankene presses sammen. Lekten (B) tilpasses i lengden.

8 De to resterende lektene (L) merkes opp med den midterste lekten (B) på plass til å holde platen. Prosessen med å lage sporet er den samme – men det trekkes 3 cm inn fra kanten på de ytterste plankene.

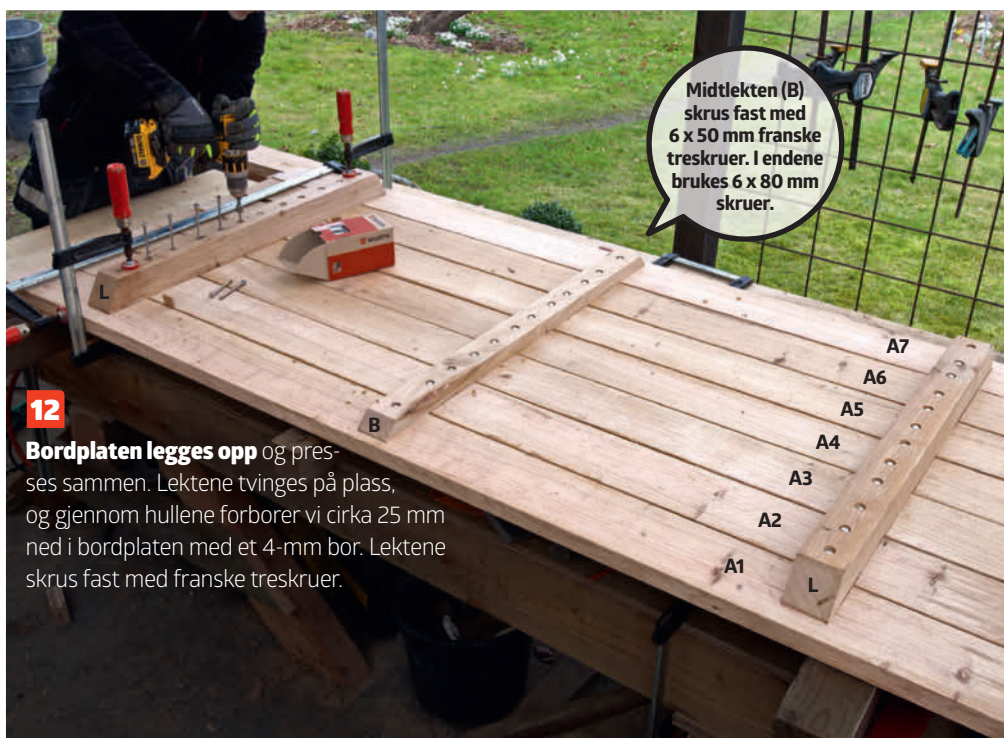
9 Sporene rettes opp. Bordplaten legges opp uten avstandsklosser for å sjekke om sporene flukter perfekt. Er det ikke tilfellet, rettes det opp med stemjernet.

10 Når lekt og spor er tilpasset, skal plankene slipes og kantene skal rettes opp. Her bruker vi en liten håndhovel til kantene og en båndpusser med korn 80 til oversiden og korn 40 til undersiden.

11 Lektene forbores med et 4-mm bor, og skruene undersenkes med et spadebor. Eiketre er hardt, så det peneste resultatet får du med en søylebormaskin eller et eget stativ til bormaskinen.

12 Bordplaten legges opp og presses sammen. Lektene tvinges på plass, og gjennom hullene forborer vi cirka 25 mm ned i bordplaten med et 4-mm bor. Lektene skrues fast med franske treskruer.

Understellet

Bordplaten og benkene bæres av et understell som består av en A-formet konstruksjon i hver ende. De holdes på plass av en sarg og to diagonalstivere.

Vi tegner malen til A-formen i full størrelse på en plate vi har liggende. Det gir god oversikt, og gjør konstruksjonen enklere å forstå.

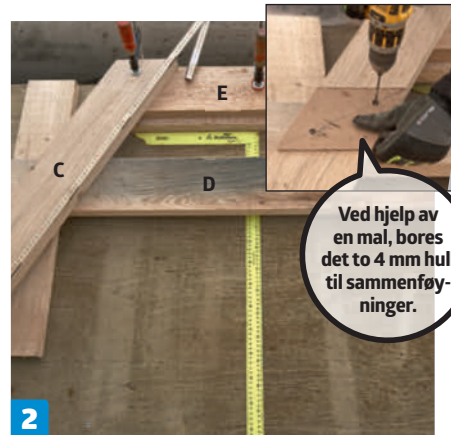
I toppen skal A-rammen krysse med lekten (L) der den "knekker". Ta målet direkte fra bordplaten, for å få det beste resultatet.

Beina er som alle andre skjeve vinkler på 30 grader.

1 Malen tegnes i full størrelse på en plate.

Bein (C), tverrvange (D) og toppvange (E) sages til etter malen.

2 Etter utsaging legges delene opp og tvinges fast.

Ved å legge noen restebord under, unngår vi å bore ned i arbeidsbordet.

3 Vi undersenker til bolter og muttere

med et spadebor. Senterspissen passer i de forborede hullene. Når undersenkingen er på plass på begge sider av skjøten, bores alle hullene opp med et 10 mm bor.

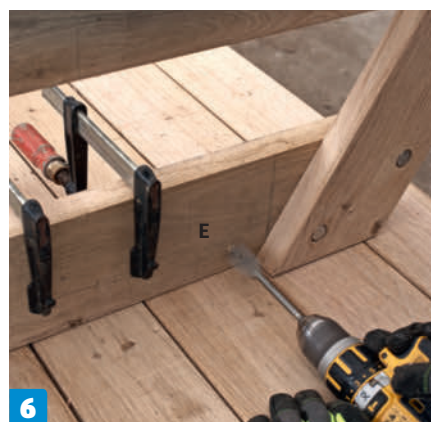
4 A-rammene settes sammen med

10 x 60 mm bolter, skiver og muttere. Men først skal alle kanter rettes med høvelen, og alle flater slipes med en båndpusser.

5 Bordplaten legges med bunnen opp, og

rammene tvinges fast. Sargen (F) sages til og fikseres med tvinger, slik at undersiden flukter med undersiden av tverrvangen (D). Den forbores, undersenkes og skruses fast.

A-rammen skruses fast til lektene til bordplaten med 10 x 90 mm bolter. Det lages hull til undersenking på begge sider, før det bores helt gjennom.

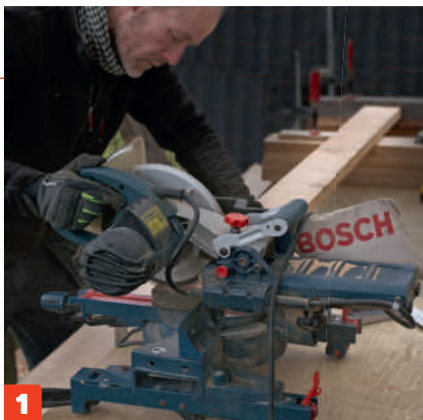
Diagonalstiverne (G) skruses fast gjennom A-rammen mot undersiden av bordplaten med 6 x 50 mm franske treskruer gjennom forborede og undersenkede hull. Diagonalstiverne tegnes først opp i full størrelse på en plate, for at vinklene skal bli korrekte.

Setene

Setene består hver av to planker med en bredde på henholdsvis 12,5 og 20 cm. De holdes sammen på undersiden med to lekter skåret på 40 cm med en vinkel på 30 grader i begge ender.

Lektene skal ligge innenfor A-rammens nederste tverrvanger, og skrues fast til dem. Derfor markeres avstanden mellom de to tverrvangene på undersiden av plankene til setet.

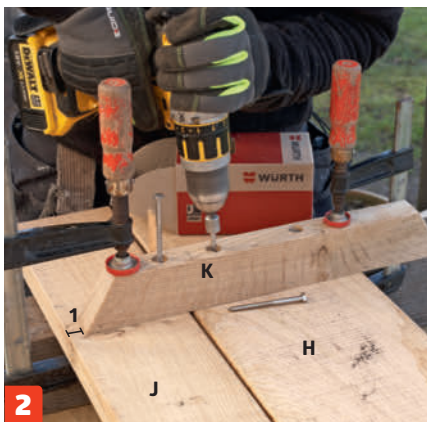
Lekten skrues fast med én enkelt bolt i hver skjøl, slik at setet kan vippes opp.

1

Seteplankene (H og J) skjæres til.

Renskjær først endene med et 90 graders snitt. Deretter kappes plankene til i samme lengde som bordplaten.

2

Setene skrues sammen med lekten (K) på undersiden med 6 x 80 mm franske treskruer gjennom forborede hull. Lekten skal ha 1 cm til setets bakkant, og ligge innenfor A-rammens nederste tverrvange.

3

Til slutt skrues setet fast mot A-rammen, slik at bakkanten av lekten (K) flukter med tverrvangen (D) til rammen. Det brukes kun én enkelt bolt i hver skjøl, slik at setet kan vippes opp når benken ikke er i bruk.

TRE SOM HOLDER

Det er viktig at hagemøbelet er solid, og kan tåle å stå utendørs i mange år.

Vi har derfor valgt å bygge i eik, som er veldig motstandsdyktig mot vær og vind. Du kan selvsagt også bruke trykkipragnerte materialer, som de aller fleste tilsvarende benker er laget av.

Når møbelet er ferdigbygget, skal det uansett oljes. Vi har valgt å bruke en linolje med soppdrepende midler.

Før møbelet tas i bruk, skal det behandles med olje. Endetre suger mer enn flatene, og særlig beinendene, som har jordkontakt, skal ha rikelig med olje.

